

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

Saugos duomenų lapas

Parengtas pagal Reglamento 1907/2006/EB-REACH 31 str.
Atnaujintas pagal Reglamentą (ES) Nr.453/2010 II priedą

1 lapas iš 5 lapų Versija Nr.1
Pildymo data 2010 05 10
Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 04 27

1. Skirsnis. Medžiagos/mišinio ir bendrovės/ įmonės identifikavimas

1.1 Produkto identifikatorius

Cheminės medžiagos, preparato pavadinimas **ANTIFRIZAS „EXPERT“**

Identifikacijos numeris-
EB Nr.

CAS Vr. Indeksas Pagal Direktyvą 67/548EEB

REACH registracijos Nr.

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Vidaus degimo variklių, eksploatuojamų žemoje iki -35°C ir vidutinėje temperatūroje, aušinimui ir apsaugai nuo korozijos.
Nerekomenduojami naudojimo būdai: nerekomenduojama naudoti ne pagal numatytus naudojimo būdus ir paskirtį.

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją:

Gamintojas/Tiekėjas AB „ALYTAUS CHEMIJA“

Adresas Sakų g. 3 Alytus

Telefonas, faksas 8 (315) 52583, 8 (315) 54486.

El. paštas: info@alchemija.lt

1.4 Pagalbos telefono numeris

Darbo dienomis 9-16.30 val. 8 315 52583

Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras visą parą telefonas:+370 (5) 236 20 52, mob.+370 687 53378

Bendras pagalbos telefonas:112

2. Skirsnis. Galimi pavojai

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas pagal CLP reglamentą (EB Nr. 1272/2008)

Pavojingumo frazės:

H302 Kenksminga prarijus

H373 Gali pakenkti inkstams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

2.2 Ženklavimo elementai

Pavojingumo frazės:

H302 Kenksminga prarijus

H373 Gali pakenkti inkstams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Atsargumo frazės:

P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje.

P234 Laikyti tik originalioje talpykloje.

P264 Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas muilu ir vandeniu.

P270 Naudijant šį produktą, nevalgyti, negerti, nerūkyti.

P301+P312 PRARIJUS: Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

P330 Išskalauti burną

P501 P501 Turinį/talpyklą išmesti į pavojingų atliekų surinkimo punktą.

Signalinis žodis **ATSARGIAI**

GHS04

2.3 Kiti pavojai: Ilgalaikis poveikis gali sukelti galvos skausmą, svaigimą, vėmimą.

3. Skirsnis. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

3.1 Cheminės medžiagos

3.2 Mišiniai

CAS Nr.	EINECS Nr. ELINCS Nr.	Pavadinimas	REACH registracijos Nr.	Procentinė sudėtis (masės/tūrio dalis %)	Pavojaus piktogramos	Pavojingumo frazės
101-21-1	203-473-3	1,2,- etandiolis 01-2119456816-28-0026	01-2119456816-28-0026	50	GHS07,GHS08	H302,H373
1310-73-2	215-185-5	Natrio hidroksidas	01-2119457892-27-0000	<0,5	GHS05	H290, H314

4. Skirsnis. Pirmosios pagalbos priemonės

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių sąrašas
 Cheminės medžiagos, preparato patekimo į organizmą būdas:

Įkvėpus: nukentėjusįjį išvesti į gryną orą ir jo netrikdyti, vėsiu oru šiltai užkloti. Prireikus atlikite dirbtinį kvėpavimą, iškvieskite gydytoją.

Patekus ant odos: nedelsiant nusivilkti užterštus drabužius, rankas ir kūno vietas ant kurių pateko produktas gausiai nuplauti vandeniu su muilu.

Patekus į akis: pakelti vokus ir nedelsiant gerai praplauti tekančia vandens srove ir kreiptis į gydytoją (akių specialistą)

Prarijus: Kuo greičiau sukelti vėmimą, išskalauti burną vandeniu, duoti gerti aktyvios anglies, didelį kiekį vandens.

Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą. Gydymas simptominis, būtina priežiūra, galimas ilgalaikis poveikis. Pažeidžia organus, kepenis, inkstus. Mišinio poveikio simptomai gali pasireikšti neiškarto. Kreipiantis į gydytoją reikia turėti saugos duomenų lapą, etiketę arba pasiimti pakuotę.

5. Priešgaisrinės priemonės

5.1 Gesinimo priemonės
 Visų tipų gesintuvai, vanduo.

5.2 Specialūs mišinio keliami pavojai Produktas nedegus, nesproguos, nesijungia į sprogstamus junginius.

5.3 Patarimai gaisrininkams
 Būtina kvėpavimo takų, akių apsauga, spec. Drabužiai, autonominiai kvėpavimo aparatai.

6. Skirsnis. Avarijų likvidavimo priemonės

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros: nutraukti bet kokius darbus, gerai vėdinti patalpą ir naudoti asmenines apsaugos priemones nurodytas 8 skyriuje. Evakuoti avarijos likvidavime nedalyvaujantčius žmones. Vengti mišinio kontakto su oda, saugoti kad nepatektų į akis.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės: neleisti išsiliejusiam produktui patekti į kanalizaciją, vandens telkinius, dirvožemį, gruntinius vandenis.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės: išsiliejus produktui susemti į sandarius talpyklas, likučius neutralizuoti, plauti vandeniu. Atliekos šalinamos kaip pavojingos. Vengti produkto patekimo į vandenį, rūsius, kanalizaciją. Pažeistą pakuotę įdėti į . Išsiliejusį mišinį užberti žemėmis, įdėti į avarinę pakuotę, surinkti į atliekų talpyklą.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius Produktui patekus į kanalizaciją ar paviršinius vandenį informuoti atitinkamas instancijas.
 Žr. 8 ir 13 skirsnius

7. Skirsnis. Naudojimas ir sandėliavimas

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės: produktas naudojamas pagal ant pakuotės nurodytą paskirtį. Naudoti tik gerai vėdinamose patalpose. Laikytis numatytų saugos ir saugumo technikos taisyklių reikalavimų. Neleisti išsiliejusiam skysčiui patekti į kanalizaciją.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus: laikyti sandariai uždarytą, laikyti sausose, gerai vėdinamose patalpose. Darbo vietoje nevalgyti, negerti, nerūkyti. Po naudojimo nusiplauti rankas su vandeniu.

7.3 Konkretus(-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)
 Vidaus degimo variklių aušinimui.

8. Skirsnis. Poveikio prevencija/asmens apsauga

8.1 Kontrolės parametrai pagal etilenglikolį
Komponentų dydis darbo aplinkos ore: (HN 23:2011 duomenys)

Cheminė medžiaga		Ribinis dydis						Poveikio sveikatai ypatumų žymenys
		Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD)		Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD)		Neviršytinas ribinis dydis (NRD)		
Pavadinimas	CAS Nr.	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
Etilenglikolis (1,2-etandiolis)	10721-1	25	10	50	20	-	-	0*

* Šis RD taikomas bendrai garų ir aerozolio koncentracijai

8.2 Poveikio kontrolė

Techninės priemonės: gera patalpų ventiliacija.
 Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: nesant pakankamam vėdinimui naudoti respiratorius.
 Rankų ir odos apsauginės priemonės: guminės pirštinės.
 Akių apsauginės priemonės: dirbti su apsauginiais hermetiniais akiniais.
 Kitos odos apsauginės priemonės: apsauginė apranga.
 Asmens higienos priemonės: apsauginiai odos kremai, muilas ir vanduo. Mišinys negali patekti į paviršinius/gruntinius vandenį, nuotekų sistemą.

Saugos duomenų lapas Parengtas pagal Reglamento 1907/2006/EB-REACH 31 str. Atnaujintas pagal Reglamentą (ES) Nr.453/2010 II priedą	3 lapas iš 5 lapų Versija Nr.1 Pildymo data 2010 05 10 Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 04 27
---	---

9. Skirsnis. Fizikinės ir cheminės savybės

9.1 Informacija apie pagrindines ir chemines savybes

Agregatinė būsena: skystis Juslinės savybės: žalios spalvos, kvapas specifinis. Vandens jonų koncentracijos vertė, pH nuo 7,5 iki 11. Virimo temperatūra, °C ar virimo temperatūros intervalas. Distiliuojant iki 150°C ne daugiau 50. Degumas. Nedegi. Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra, °C. Netaikoma. Plūpsnio temperatūra, °C. Netaikoma. Sprogumo ribos: Žemutinė, tūrio %. Netaikoma. Viršutinė, tūrio %. Netaikoma. 9.2 Kita informacija Šarmingas, cm ³ ne mažiau 10.	Oksidavimosi savybės: Netaikoma Užšalimo temperatūra, -35 °C. Specifinė masė, tankis g/cm ³ 1,065 – 1,085 prie + 20°C. Tirpumas (vandenyje, riebaluose): tirpsta vandenyje. Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis /vanduo): Netaikoma. Klampumas: Netaikoma. Garų specifinis tankis: Netaikoma. Garavimo greitis: Netaikoma.
---	--

10. Skirsnis. Stabilumas ir reakingumas

10.1 Reakingumas: laikant normaliomis sąlygomis, chemiškai stabilus.

Vengtinios aplinkos sąlygos ir cheminės medžiagos, sukeliančios pavojingas chemines reakcijas: Netaikoma.

10.2 Cheminis stabilumas: normaliomis sąlygomis stabilus

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė: smarkiai reaguoja su stipriais oksidatoriais, su kai kuriomis rūgštimis.

10.4 Vengtinios sąlygos: aukšta aplinkos temperatūra.

10.5 Nesuderinamos: stiprios rūgštys, stiprios oksiduojančios medžiagos, stiprūs šarmai. Pagal etilenglikolį.

10.6 Pavojingi skilimo produktai: degimo metu susidaro CO ir CO₂ pagal etilenglikolį

11. Skirsnis. Toksikologinė informacija

11.1 Informacija apie toksišką poveikį (medžiagos)

Etilenglikolis

Ūmus toksiškumas prarijus: LD₅₀(žiuškė)=7712mg/kg

Ūmus toksiškumas per odą, LD₅₀(pelė)>3500 mg/kg

Ūmus toksiškumas įkvėpus: įkvėpus, LC₅₀: (žiuškė)>2,5 mg/kg/6val

Dirginimas: duomenų nėra

Pasklidimas: duomenų nėra

Lėtinis poveikis bandomiesiems gyvūnams: duomenų nėra

Poveikis žmonėms: kenksminga prarijus. Vengti patekimo į akis.

Kancerogeniškumas: duomenų nėra

Mutageniškumas: duomenų nėra

Toksiškumas reprodukcijai: duomenų nėra

12. Skirsnis . Ekologinė informacija

12.1 Toksiškumas

Etilenglikolis

LC_{50/96val} =72860 mg/l (žuvis pimehales promelas)

EC_{50/48 val}=>100(dafnijos)

EC_{50/96val} =6500/13000 (dumbliai)

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Lengvai biologiškai skaidus.

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

Mišinio akumuliacija organizmuose nėra tikėtina.

12.4 Judrumas dirvožemyje

Neleisti patekti į aplinką.kietoje dirvos fazėje mišinio adsorbcija nevyksta

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Nėra duomenų

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis

Mišinys neturėtų patekti į kanalizaciją, vandens šaltinius ar gruntą. Poveikio visuotiniam atšilimui neturi.

Saugos duomenų lapas

Parengtas pagal Reglamento 1907/2006/EB-REACH 31 str.
Atnaujintas pagal Reglamentą (ES) Nr.453/2010 II priedą

4 lapas iš 5 lapų Versija Nr.1

Pildymo data 2010 05 10

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 04 27

13. Skirsnis. Atliekų tvarkymas**13.1 Atliekų tvarkymo metodai**

Draudžiama pilti į kanalizaciją, vandens telkinius, dirvožemį. Atliekas šalinti kaip pavojingas. Išsiliejusį mišinį užberti žemėmis, įdėti į avarinę pakuotę, surinkti į atliekų talpyklą.

14. Skirsnis. Informacija apie gabenimą.**14.1 JT numeris** Netaikoma**14.2 JT teisingas krovinio gabenimas**

Antifrizas automobilių varikliams.

14.3 Gabenimo (vežimo) pavojingumo klasė (-ės) Netaikoma**14.4 Pakuotės grupė** Netaikoma**14.5 Pavojus aplinkai** Netaikoma reikalavimai, susiję su pavojingų krovinių gabenimu.**14.6 Specialios atsargumo priemonės naudojimas** Netaikoma**14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II ir IBC kodeksą** Netaikoma**15. Skirsnis. Informacija apie reglamentavimą****15.1 Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai**

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikaciją, ženklimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkoje, atliekų tvarkymą ir kt.

Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2000 – 12 – 19 įsakymu Nr. 532 / 742 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2002-06-27 įsakymo Nr. 345/313 redakcija) (Žin., 2002, Nr. 81-3501). Pakeitimai: Žin., 2003, Nr. 81(1)-3703; 2005, Nr. 115-4196; 2007, Nr. 22-849; 2009, Nr. 66-2517. Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001-12-29 įsakymu Nr. 687 (Žin., 2002, Nr. 26-946).

HN 23:2007 "Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai"

(Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. V-827/a1-287, Žin., 2007, Nr. 108-4434).

PST -07-97 Chemijos pramonė įmonių priešgaisrinės saugos taisyklės. Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).

Darbu pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin. 2002, Nr. 81-3503).

Atliekų tvarkymo taisyklės. (Patvirtinta aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, Žin., 2004, Nr. 68-2381, 2008, Nr. 55-2109).

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio mėn. 26 d. įsakymu Nr. A1-331, Žin., 2007, Nr. 123-5055).

Europos sutartis „Dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais“.

Pavojingų krovinių gabenimo ro-ro tipo laivais pagal Tarptautinį jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksą (IMDG kodeksą), Pavojingų krovinių tarptautinio gabenimo geležinkeliais taisyklių (RID) ir Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) reikalavimus SUPRATIMO MEMORANDUMAS.

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje.

2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos (EB) REGLAMENTAS Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, tiekimo ir pakavimo iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EBB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L Nr. 353, 2008-12-31 su vėlesniais pakeitimais) Sveikatos ministro 2003 m. rugsėjo 2 d. įsakas dėl cheminių medžiagų ir produktų klasifikavimo kriterijų ir būdo (Valst. žinios 2003 m. Nr. 171, poz. 1666, 2004 m. Nr. 174, poz. 1222, 2009 m. Nr. 43, poz. 353.)

2010 m. gegužės 20 d. Komisijos (ES) reglamentas Nr. 453/2010 iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gruodžio 18 d. reglamentą dėl cheminių medžiagų registracijos įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (reach) (ol L133, 2010-05-31).

Komisijos reglamentas (ES) Nr. 453/2010, 2010 m. gegužės mėn. 20 d., iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH).

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje.

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Cheminės saugos vertinimas atliktas.

Saugos duomenų lapas

Parengtas pagal Reglamento 1907/2006/EB-REACH 31 str.
Atnaujintas pagal Reglamentą (ES) Nr.453/2010 II priedą

5 lapas iš 5 lapų

Versija Nr.1

Pildymo data 2010 05 10

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 04 27

16. Skirsnis. Kita informacija

Pavojingumo frazės:

H302 Kenksminga prarijus

H373 Gali pakenkti inkstams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Atsargumo frazės:

P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje.

P264 Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas muilu ir vandeniu.

P270 Naudijant šį produktą, nevalgyti, negerti, nerūkyti.

P301+P312 PRARIJUS: Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

P330 Išskalauti burną

P501 P501 Turinį/talpyklą išmesti į pavojingų atliekų surinkimo punktą.

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.